

УДК 37.035:37.016

Боруцька Л. С.

методист відділу методики навчальних предметів
та професійного розвитку педагогів ТОКІППО

STORYTELLING (СТОРИТЕЛЛІНГ) ЯК ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Розум + праця = успіх Джонатан Свіфт

Storytelling (Сторителлінг) – це мистецтво захоплюючої розповіді. Ця технологія була розроблена та успішно випробувана на особистому досвіді Девіда Армстронга, голови міжнародної компанії Armstrong International. Storytelling – бізнес-ідея 2006 р.

Опис цієї теорії можна знайти у закордонних працях Egon, вітчизняних працях Караманова, Василюшиної, Симоненко, Ердієвої.

Особливості теорії Storytelling:

Кілька ключових принципів, що відрізняють цю теорію від простого викладу фактів: наявність персонажа, інтриги, сюжету; історія, що написана класом, учителем (послання – конфлікт – герої – сюжет).

Види Storytelling: культурний, соціальний, міфи, легенди, jump story, сімейний, дружній, особливий.

Педагогічні завдання Storytelling:

Пояснення матеріалу на уроці має відбуватися у формі розповіді історій, що дає можливість розвинути в учнів уяву, логіку, підвищує рівень культурної освіти. Історії повинні бути змістовними, логічно послідовними, виразними, зрозумілими слухачам, невеликими за розміром.

Види розповідей на словесній основі:

- розповідь на тему, що запропонована учителем;
- розповідь за планом;
- розповідь за запропонованим початком;
- розповідь за опорними словами;
- складання казки за власним сюжетом.

Прийоми навчання розповіді історій:

Основні: зразок, план, аналіз.

Допоміжні: запитання, нагадування, вказівка, заохочення, підказка.

Специфічні: запис, розповіді учнів, придумування розповідей – мініатюр, об'єднаних однією дійовою особою.

Основні функції Storytelling: мотиваційна, об'єднувальна, комунікативна, інструмент впливу, утилітарна.

Десять правил Storytelling: знайди контент (заява, аргумент, висновки); будь дослідником; попрацюй над заголовком; проєктуй декілька шарів читання; мисли паттернами; позбудься монотонності; використовуй

єдність і контраст; знайди потрібну тональність.

Завдання Storytelling: відбір контенту інформації для розповідання в процесі уважного і творчого читання, фокусування на ключових моментах (події, образи, ідеї, деталі), структурування матеріалу, виявлення власного ставлення до прочитаного художнього тексту, пошук адекватних словесних засобів, виявлення творчих здібностей, позитивний вплив на аудиторію.

Storytelling як освітня технологія дає змогу сформувати одну з найважливіших для сучасного учня компетентність – **комунікативну**.

Мистецтво Storytelling – це один із найприродніших і водночас найефективніших способів надати навчальному процесу особливої якості. Storytelling – технологія створення історії та передачі її за допомогою необхідної інформації з метою впливу на емоційну, мотиваційну, когнітивну сферу слухача.

Структура історії: вступ (основна мета цього етапу – підготувати учнів до самої історії, створити контент історії), розв’язка (переломний момент історії), висновки (нове сприйняття історії).

7 китів успішної історії:

1. Головне – контент.
2. Наявність героя.
3. Якісне візуальне оформлення.
4. Нотки драматургії.
5. Ні! Монотонності.
6. Деталі та емоції.
7. Висновки.

Варіанти сюжетів:

1. Класичний – герой, ціль, розв’язка, завдання.
2. Боротьба з монстром – герой, монстр, боротьба, переломний момент, перемога героя.
3. Історія Попелюшки – герой, незвичні обставини, проблеми, чарівний помічник.
4. День байбака – герой, досягнення мети, робота над помилками.
5. Квест – герой, ціль, зміна кількох локацій.

У добу стрімкого розвитку інформаційного суспільства, коли дуже важливо повернути книжку в коло зацікавлень учні, потрібно знайти нові для сучасних читачів форми відтворення й творчого перетворення інформації, які стануть цікавими для покоління XXI століття.

Методи, що орієнтовані на формуванні усної комунікації: усі форми навчального діалогу, усі види переказу, доповіді і повідомлення, рольові і ділові ігри, навчальні дослідження і навчальні проекти, обговорення, дискусія, диспут.

Методи, орієнтовані на формуванні письмової комунікації: твори і перекази, підготовка заміток і статей, телекомунікаційні тексти, повідомлення, участь у творчих конкурсах.

Уроки, що сприяють формуванню комунікативних компетенцій учнів: урок – гра, урок – діалог, урок – майстерня, урок – комунікація.

Форми Storytelling:

Я – уважний і творчий читач.

Приклади: Розкажіть про ключові події твору ... За поданими ключовими словами відтворити життєві дороги героя твору ... Створити розповідь на тему

«Шлях до мрії героя ... Проаналізувати діалог героя ... тощо

Власна позиція учня щодо прочитаного.

Приклади: Скласти афішу спектаклю за драматичним твором, що вивчався

Написати передмову до літературного твору... Написати лист до автора твору, перекладача, літературного героя... Скласти рекламу книги... Описати вбрання літературного героя, представити його одяг в «Салоні літературної моди»... Дібрати епіграф до вивченого твору... Створити анкету літературного героя ...тощо.

Комунікація як партнерство.

Приклади: Розповідь про події у творі ланцюжком, робота у парах, робота у групах, робота з класом тощо.

Отже, Storytelling як сучасна освітня технологія є надзвичайно ефективною і продуктивною у шкільному курсі зарубіжної літератури. Як стверджував Василь Сухомлинський: «Словесна творчість – це могутній засіб розумового розвитку людини, перед якою відкривається світ».

УДК 82.09(076)

Братусь М. П.

викладач зарубіжної літератури, викладач-методист
ДПТНЗ «Тернопільське вище професійне училище
сфери послуг та туризму»
arizona27@ukr.net

КОМПАРАТИВНИЙ МЕТОД ЯК ШЛЯХ ДО ЕФЕКТИВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ АКТУАЛЬНИХ ОСВІТНІХ ТА ВИХОВНИХ ЗАВДАНЬ ЛІТЕРАТУРИ

Кожний новий етап у розвитку суспільства висуває домінуючі орієнтири у розв'язанні проблеми навчання та виховання молодого покоління. У сучасній педагогіці стверджується думка, що в школі учень за допомогою наук осягає світ і насамперед себе. Тому не природознавчі й точні дисципліни, а саме гуманітарні, зокрема література, виходять на чільне місце в системі шкільної освіти. Учитель літератури стає духовним наставником молоді.

У зв'язку з цим широким можливостей набуває унікальна шкільна дисципліна, якої немає в жодній країні світу, – зарубіжна література.

Завданням цього курсу є вивчення кращих творів світового мистецтва; засвоєння за допомогою художньої літератури історії, культури, моральних та естетичних цінностей інших народів; вміння свідомо сприймати закладені в мистецтві слова духовні цінності й відстоювати їх у житті.

Однією з основних нерозв'язаних проблем методики викладання